

OLYCKLIG UTVIDGNING AV LPT

DEN SVENSKA MISSBRUKSVÅRDEN fungerar dåligt och bara var femte person med missbruksproblematik får vård idag. Missbruksutredningen – som just varit ute på remiss – vill att fler ska få bra och snabbare insatt behandling.

Genom att ansvaret för all missbruksvård flyttas till landstingen hoppas man på att färre personer ska falla mellan stolarna och vården bli mer jämlik. Man föreslår att den nuvarande LVM-lagen, Lagen om vård av missbrukare, tas bort och att personer med missbruk i framtiden ska tvångsvårdas inom psykiatri.

Läkarna åläggs att vid läkarbesöken alltid fråga patienterna om deras alkoholvanor och även socialtjänsten skall bli bättre på att tidigt upptäcka personer som är på väg att utveckla ett beroende eller missbruk. Utredningen föreslår att en vårdgaranti införs, så att ingen ska behöva vänta mer än 30 dagar på hjälp.

Missbruksvårdens kvalitet ska förbättras genom att läkare och annan behandlingspersonal får utbildning i missbruksfrågor och att behandlingshem ska auktoriseras av Socialstyrelsen. Utbudet av tillgängliga behandlingsmetoder ska öka och läkemedelsbehandling ska göras tillgänglig i hela landet, samt inom kriminalvården. Läkemedelsberoende erkänns som ett folkhälsoproblem och sjukvården blir skyldig att erbjuda behandling. Substitutionsbehandling och sprutbytesprogram ska byggas ut.

RSMH HAR I SITT remissyttrande varit positiva till många av utredningens förslag. Samtidigt känner vi stor tveksamhet till de organisatoriska och juridiska förändringar som handlar om att flytta gränsen mellan huvudmännens ansvarsområden och att tänja på den psykiatriska tvångsvårdslagstiftningen så att den också kan

Utredningen föreslår bland annat att sprutbytesprogrammet ska byggas ut. Foto: www.fotoakuten.se

omfatta personer med beroende och missbruk.

Vår erfarenhet är att huvudmannaskapsförändringar sällan löser problemet med att människor faller mellan stolar eller utsätts för ett »svartepettspel» där olika vård- och servicegivare försöker lämna över kostnader på varandra.

Utredningen har räknat med att det finns omkring 500 000 personer med beroende i Sverige. Bland dem finns grupper med mycket olika problematik och behov. Utredningen vill få in alla dessa grupper i samma mallar och system. Det är givetvis inte alls bra.

FÖR RSMH ÄR DET viktigt att den stora grupp som har problem med både beroende/missbruk och psykisk ohälsa kan få hjälp med båda dessa problem av ett sammanhållet vård-, stöd- och rehabiliteringsteam. Vem som är huvudman är inte det viktiga.

LVM fungerar dåligt och behöver reformeras och moderniseras. Tyvärr finns inget sådant förslag eftersom utredning-

en istället föreslår att missbrukarna ska pressas in i den psykiatriska tvångsvårdslagstiftningen, LPT. Att – som utredningen föreslår – tvångsvårda, enligt LPT, en person som i huvudsak lidit av missbruksproblematik under längre tid skulle innebära en mycket olycklig utvidgning av LPT.

VI INOM RSMH anser att patient-, brukar- och anhörigorganisationerna med våra kunskaper och erfarenheter borde ha fått en mer framskjuten plats i utredningen. Organisationernas medverkan i kompetens- och kvalitetsutveckling, utbildning, utvärdering och forskning och som medskapare och utförare av rådgivning och rehabilitering, anser vi skulle kunna bli en viktig framgångsfaktor.

Det som försvårar organisationernas mer aktiva engagemang är framför allt bristen på ekonomiska resurser. Detta borde ha poängterats av utredningen. Då hade det här kunnat bli riktigt bra.

Jimmie Trevett

Förbundsordförande, RSMH

AKTIVITETSLÖS ERSÄTTNING – EN ÅTERVÄNDSGRÄND?

Riksförbundet ungdom för social hälsa, RUS, ser med oro hur allt fler unga hamnar i utanförskap.

Regeringen har under senare år reformerat friskt inom sjukförsäkringsområdet. Ett huvudspår i arbetet har varit att minska antalet personer med så kallad förtidspension, alltså aktivitetsersättning för dem i åldern 19 till 29 år, respektive sjukersättning, för dem i åldern 30 till 64 år.

För sjukersättning är tuffare regler redan på plats och många som inte kommer in på arbetsmarknaden på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning är idag inte längre berättigade till den ekonomiska grundtrygghet som sjukersättning innebär.

Men, för gruppen med aktivitetsersättning haltar det gamla, mer generösa, systemet på och in strömmar unga. Majoriteten med olika former av psykisk ohälsa.

Att utsatta unga får stöd via aktivitetsersättning känns från vår horisont svårt att vara negativ till. Problemet är bristen på vettiga aktiviteter som främjar arbetsförmåga!

Risken med aktivitetsersättningen i dagens form, med en del betalda hobbyer och några portioner skyddad verkstad, i form av praktik som sällan eller aldrig leder till jobb, är att de unga som omfattas av ersättningen hamnar i ett livslångt utanförskap.

De viktiga åren som ung vuxen blir istället en lång utdragen väntan på de få aktiviteter man fått beviljade.

RUS menar att aktivitetsersättningen passiviserar unga, istället för tydligt syfte till kontakt med arbetsmarknad och förberedelse för ett liv i innanförskap!

Pauline Östner
Förbundsordförande, RUS

Det låter så vackert...

KOMMITTÉN FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER, KMR. Man kan inte säga annat än det låter oerhört vackert. Men Revansch vill varna tidningens läsare för organisationen med det välklingande namnet.

Bakom KMR, som grundades 1969, döljer sig Scientologikyran. På 1970-talet ställde KMR och scientologerna till med mycket elände bland RSMH:s medlemmar när de nästlade sig in på mentalsjukhusen Långbro och Beckomberga och lurade av folk deras pengar. Annat kan man inte kalla det när man utnyttjar sköra människor mitt inne i en sjukdomsfas för ekonomisk vinning. Många påverkades också att avsluta pågående medicinering och behandling.

Det här berättade Hans Bergström – RSMH:s förbundssekreterare på 1970-talet – i samband med att KMR 2009 spred propagandamaterialet »Psykiatri – dödens material», bestående av en dokumentärfilm och ett texthäfte (Revansch nummer 3/2009). Det är ett material som är sällsynt onyanserat. Den svartvita bild det ger stämmer dåligt med verkligheten.

Lika onyanserad är en ny satsning, en hemsida på nätet som drivs av en medlem i KMR. Där publiceras folks erfarenheter av elchocker, ECT. De berättelser som finns att läsa är uteslutande extremt negativa.

RSMH är också kritiska till ECT, vilket vi också redovisade under rubriken »Sanningen om ECT» i Revansch nummer 6/2009. Men skillnaden är att vi ger en tydligare bild. Vi redovisar rapporter och forskning över de risker som finns med elchocker, men vi förnekar inte att det också finns de som blivit hjälpta av behandlingen. Det gör man emellertid inte på ovan nämnda hemsida.

Annonser för hemsidan har gått att läsa i olika skrifter den senaste tiden, bland annat i en av de stora kvällstidningarna. Nyligen ville man också annonsera i Revansch men vi tackade vänligt men bestämt nej till detta önskemål.

Östen Hannmyhr

I DET HÅR NUMRET möter du Stina Kätting som delar med sig av sina erfarenheter om den positiva betydelse kultur har för den psykiska hälsan och livsviljan. Hennes tankar och idéer resulterade också i en uppsats i ämnet.

Du kan också läsa om Anneli Jäderholm, en av de attitydambassadörer i projekt Hjärnkoll som runt om i Sverige får människor att ändra uppfattning om personer med psykiska funktionsnedsättningar. Anneli är också ett lysande exempel på att man kan återhämta sig från svår psykisk ohälsa.

Vidare kan Revansch berätta att Nationella Hjälpplinjens, vars existens har varit allvarligt hotad, kommer att leva vidare i ny regi och att svenska staten ber de personer som utsatts för övergrepp eller försummelse när de varit omhändertagna av samhället under sin barndom om ursäkt.

I ångermanländska Backe finns en på många sätt unik RSMH-förening. Dels har den med all säkerhet flest medlemmar per capita i sitt upptagningsområde, dels verkar den i två län. Men det är framför allt en förening som sjuder av liv.